

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.327/2023/6.

A felperesek:

I. rendű: (I. r. felperes neve) (címe, levelezési címe:)

II. rendű: (II. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

III. rendű: (III. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

IV. rendű: (IV. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

A felperesek meghatalmazott jogi képviselője:

(p. ügyvéd neve) pártfogó ügyvéd (cím.)

Az alperes:

alperes neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Törös Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Törös Judit ügyvéd (iroda címe)

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Gyulai Törvényszék 10.P.20.019/2022/53/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperesek 10.P.20.019/2022/54.

R É S Z Í T É L E T

A felperesek eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasítja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a peres felek között 2008. szeptember 17. napján létrejött (szerződés 4. száma) számú „Hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés árfolyamváltozásról való tájékoztatás érvénytelenségére alapított, a peres felek között létrejött a per tárgyat képező kölcsön-, jelzálogjog és készfizető kezesi szerződések megszűnésének megállapítására vonatkozó és a II-III-IV. rendű felperesek kártérítési keresetét elutasító rendelkezését helybenhagyja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét – a perköltség és illeték fizetésére vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy a részítélettel elbírált rendelkezésekhez kapcsolódóan fizessenek meg az alperesnek egyetemlegesen 200 000 (kettőszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 601 600 (hatszázegyezer-hatszáz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

A részítélettel elbírált rendelkezésekhez kapcsolódó pártfogó ügyvéd díját felperesek viselik.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett rendelkezésekhez kapcsolódóan felmerült alperesi perköltséget 300 000 (háromszázezer) Ft-ban, a másodfokú illetéket 2 500 000 (kettőmillió-öttszázezer) Ft-ban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az I. és a IV. rendű felperesek mint adóstársak és a (bank neve) mint hitelező 2008. január 18. napján svájci frank (továbbiakban: CHF) alapú „Szerződés ingatlan vásárlásához, illetve tehermentesítéséhez nyújtott hitelhez” elnevezésű kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a pénzügyintézet 10 000 000 Ft CHF-ben nyilvántartott kölcsönt nyújtott a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan IV. r. felperes részére történő megvásárlásához. A kölcsön biztosítására jelzálogjogot alapítottak erre az ingatlanra. Az I. és a IV. rendű felperesek 2008. január 21. napján az (....) számú közjegyzői okiratba foglaltan egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.

[2] A 2008. február 15. napján kelt (.....) ügyszámú egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban az I. rendű felperes mint adós és zálogkötelezett, a II. és a III. rendű felperesek mint készfizető kezesek és zálogkötelezettek nyilatkoztak arról, hogy (szerződés 1. száma) szerződés azonosító – szám alatt „Hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés (Y) svájci frank magánhitelhez (annuitásos törlesztéssel)” elnevezésű kölcsön-, jelzálogjog és készfizető kezességet alapító szerződést kötöttek az (Y) Bank Zrt.-vel (a továbbiakban: alperesi jogelőd), amely alapján az alperesi jogelőd vállalta, hogy a hitelszerződésben meghatározott célra és feltételekkel 111 600 CHF összegű devizahitelt tart rendelkezésre és a szerződésben meghatározott feltételek teljesítése esetén legfeljebb 17 000 000 Ft kölcsönt folyósít a kölcsönbevevőnek. A hitel célja: hitelkiváltás és szabadfelhasználás.

Rögzítésre került, hogy a kölcsön biztosítására jelzálogjogot alapítottak az I. rendű felperes tulajdonában álló (ingatlan 2. címe). számú, valamint a II. és a III. rendű felperesek $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonában álló ingatlan 3. címe számú ingatlanokra.

[3] A 2008. augusztus 25.napján kelt (.....) ügyszámú egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban az I., IV. rendű felperesek mint adósok, illetve a II. és a IV. rendű felperesek mint készfizető kezesek és zálogkötelezettek elismerték, hogy az alperesi jogelőddel (szerződés 2. száma) szerződés számú kölcsön-, jelzálogjog és készfizető kezességet alapító szerződést kötöttek, amelynek célja szabad felhasználás volt. A bank kötelezettséget vállalt 23 100 CHF összegű devizahitel rendelkezésre tartására, amely alapján a szerződésben vállalt meghatározott feltételek teljesülése esetén 3 000 000 Ft kölcsön folyósítását vállalta. A kölcsön biztosítására jelzálogjog került alapításra a II. és a III. rendű felperesek $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonában álló (ingatlan 2. címe), valamint a ingatlan 3. címe szám alatti ingatlanokra.

[4] A 2008. szeptember 2. napján kelt (.....) számú közjegyzői okiratba foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozat szerint az alperesi jogelőd az I. és a IV. rendű felperessel mint adósokkal, illetve a IV. rendű felperessel mint zálogkötelezettel kötött (szerződés 3. száma) számú szerződés alapján 74 800 CHF összegű devizahitelt tart rendelkezésre, amely alapján a szerződésben meghatározott feltételek teljesülése esetén 9 400 000 Ft összegű kölcsönt folyósít. Az okiratban rögzítettek szerint a kölcsön célja hitelkiváltás volt, továbbá annak biztosítéka a IV. rendű felperes tulajdonát képező (ingatlan 1. címe) számú ingatlanra alapított jelzálogjog.

[5] A peres felek 2008. szeptember 17. napján (szerződés 4. száma) szerződésszámon „Hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés (Y) svájci frank magánhitelhez (annuitásos törlesztéssel)” elnevezésű szerződést kötöttek egymással. E szerint az alperesi jogelőd az I. és a IV. rendű felperesek mint hitelfelvevők részére kötelezettséget vállalt a szerződésben meghatározott célra és feltételekkel 58 100 CHF összegű deviza hitel rendelkezésére tartására, annak alapján legfeljebb 7 520 000 Ft kölcsön folyósítására (1.1.). A kölcsön céljaként szabad felhasználás került feltüntetésre.

[6] A szerződés – egyebek mellett – tartalmazza a hitelnyújtás feltételeit, a hiteldíj elemeit, folyósításának feltételeit, törlesztésére, kamat és járulékainak megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket. A hitel biztosítéka a II. és a III. rendű felperesek $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonában álló (ingatlan 2. címe). számú, ingatlan 3. címe számú, valamint a IV. rendű felperes tulajdonában álló (ingatlan 1. címe) számú ingatlanok, amely ingatlanokra jelzálogjogot alapítottak az alperes javára. Emellett a kölcsön visszafizetésére a II. és a III. rendű felperesek készfizető kezességet vállaltak.

[7] A felperesek ugyanekkor kockázatfeltáró nyilatkozatot írtak alá, amely a következőket rögzíti: „A forinttól eltérő devizanemben történő hitelfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamat kockázat tudatos felvállalását jelenti a hitel devizanemétől függően a hitel teljes vagy adott esetben részleges futamidejére vonatkozóan. Erre tekintettel az Ügyfeleink által megkötni kívánt devizahitel szerződéssel kapcsolatban az alábbi, piac által indukált kockázatokra hívjuk fel a figyelmet:

A hitel futamideje alatt árfolyam elmozdulások a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhetnek be.

Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészek forintban számított összege.

További kockázatot jelent változó kamatozású hitelkonstrukciók esetében, hogy a deviza árfolyamváltozástól függetlenül, a hitel devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változhatnak, és a változás akár a forint – kamatok változásával ellentétes irányú is lehet. Kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változatlansága esetén önmagában is növelheti a törlesztőrészek összegét.

Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása akár együttesen is bekövetkezhet, ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósságterhek kumulatív növekedését eredményezheti.”. Tartalmazza továbbá a felperesek nyilatkozatát, amely szerint a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltakat tudomásul veszik, a devizahitel szerződést ennek ismeretében a piac által indukált esetleges kockázatok felelős mérlegelésével kötik meg.

[8] A felperesek e kölcsönszerződéshez kapcsolódóan is tettek egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot a 2008. szeptember 17. napján (.....) ügyszám alatt.

[9] A 2008. december 12. napján kelt (.....) ügyszámú egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban a felperesek és a perben nem álló (személy neve) akként nyilatkoztak, hogy (szerződés 5. száma) számon hitelszerződést kötöttek az alperesi jogelőddel, amelyben az alperesi jogelőd mint hitelező vállalta 19 600 euró devizahitel rendelkezésre tartását és legfeljebb 4 500 000 Ft összegű kölcsön folyósítását magáncélú felhasználásra. Az okiratban rögzítettek szerint a kölcsönszerződés alanya az I. és a IV. rendű felperesek. A kölcsön biztosítására jelzálogjog került alapításra a II. és a III. rendű felperesek $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonában álló (ingatlan 2. címe), ingatlan 3. címe számú ingatlanokra, a IV. rendű alperes tulajdonában álló (ingatlan 1. címe) számú ingatlanokra, valamint a (személy neve) tulajdonában álló (település neve)-i (ingatlan 4. hrsz.-a). és (ingatlan 5. hrsz.-a). számú beépítetlen terület illetve üzemanyagtöltő állomás megnevezésű ingatlanokra. Emellett a kölcsön visszafizetéséért a II. és a III. rendű felperes, továbbá (személy neve) készfizető kezességet vállaltak.

[10] A 2009. június 17. napján kelt (.....) számú egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó közjegyzői okirat szerint az I. és a IV. rendű felperesek, valamint a perben nem álló (személy neve) miatt adósok újabb hitelszerződést kötöttek (szerződés 6. száma) számon, amely alapján az alperesi jogelőd 21 000 euró devizahitel rendelkezésre tartását és annak alapján 5 000 000 Ft kölcsönösszeg folyósítását vállalta. A kölcsön céljaként hitelkiváltás és magáncélú felhasználás került rögzítésre. A kölcsön biztosítékeként jelzálogjogot alapítottak a (személy neve) tulajdonában álló (település neve) (ingatlan 4. hrsz.-a). hrsz.-ú beépítetlen terület és a (ingatlan 5. hrsz.-a). hrsz.-ú üzemanyagtöltő állomásokra, továbbá a II. rendű felperes és (személy neve) készfizető kezességet vállaltak a kölcsön visszafizetéséért.

[11] A 2012. november 7. napján kelt (.....). számú közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban az I., a II. és a III. rendű felperesek elismerték, hogy az alperesi jogelőddel 2012. november 7. napján (.....) számon gyűjtőszámla hitelkeret-szerződést kötöttek, amelynek célja a (szerződés 1. száma) számon nyilvántartott kölcsönszerződésből a hitelfelvevőt terhelő meg nem fizetett törlesztőrészlet hányad finanszírozása volt.

[12] A kölcsönök felhasználási célja benzinkút létesítésének finanszírozása.

[13] Az alperesi jogelőd a kölcsönszerződésekből eredő követeléseit az (X) Zrt.-re engedményezte 2008. február 1. napján.

[14] Az alperesi jogelőd a (szerződés 4. száma) számú kölcsönszerződés kapcsán a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) szerinti törvényi elszámolást elvégezte.

[15] A kölcsönszerződések felmondása folytán az abból eredő követelések behajtása iránt (végrehajtó 1. neve) önálló bírósági végrehajtó előtt 100.V.001/2022., 100.V.0615/2020., 100.V.1386/2020. számon (végrehajtó 2. neve) végrehajtó előtt 21.V.1151/2022., 21.V.1150/2022., 21.V.1627/2020., 21.V.0052/2020., 21.V.0061/2020., 021.V.058/2020., 21.V.0055/2020., 21.V.0403/2020., 21.V.0059/2020., 21.V.0062/2020., 21.V.0404/2020., 21.V.0053/2020., 21.V.1628/2020., 21.V.0056/2020. számon vannak végrehajtási eljárások folyamatban a felperesekkel szemben.

A kereset és az ellenkérelem

[16] A felperesek megváltoztatott keresetükben elsődlegesen az alperesi jogelőddel kötött tényállásban írt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatokban megjelölt kölcsön, jelzálogjog és készfizető kezességet alapító szerződések érvénytelenségére alapítottan az eredeti állapot helyreállításaként annak megállapítását kérték, hogy az alperessel szemben tartozásuk nem áll fenn. E keresetüket arra alapították, hogy az árfolyamkockázatról nem kaptak megfelelő tájékoztatást. Hivatkoztak továbbá a vételi és az eladási árfolyam alkalmazására vonatkozó kikötések tisztességtelenségére.

[17] Az érvénytelenségi keresetüket a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) 4. § (1), (4) bekezdésére, 277. § (1) bekezdésére, 216. § (1) bekezdésére, 218. § (1) bekezdésére, 228. § (1) – (2) bekezdésére, 273. § (1) – (2) bekezdésére, 254. § (1) – (2) bekezdésére, 234. § (1) bekezdésére, 237. § (1) és (2) bekezdésére alapították.

[18] Emellett a II. rendű felperes 928 680 Ft, a III. rendű felperes 535 919 Ft, a IV. rendű felperes 2 451 217 Ft, valamint ezen összegek 2022. március 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérték az alperest kötelezni kártérítés jogcímén. Az alperesi jogelőd jogellenes károkozó magatartását arra alapították, hogy belső szabályzatának megsértésével járt el akkor, amikor egy személy részére 50 000 000 Ft-ot meghaladó kölcsönösszeget folyósított. Ezzel az alperesi jogelőd megsértette a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: rHpt.) 77. § (1) és 78. § (1) bekezdésében szabályozott a pénzügyi intézet prudens működését előíró jogszabályi rendelkezéseket. Keresetük jogalapjaként az rPtk. 348. § (1) bekezdését és 339. § (1) bekezdését jelölték meg.

[19] Másodlagos kereseti kérelmükben kérték annak megállapítását, hogy a tényállásban írt kölcsönszerződések biztosítékát jelentő készfizető kezesi és jelzálogjogot alapító szerződések hatálya megszűnt. E keresetük alapjául szolgáló tényállítás szerint a pénzügyi intézettel szóbeli megállapodás jött létre, amely szerint a benzinkút felépülése után a biztosítékok megszűnnek, mert a benzinkút árbevétele jelenti a fedezetet. Ez olyan bontófeltétel, amelynek bekövetkezte a biztosítéki szerződések hatályának a megszűnését eredményezi.

[20] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a jogvita az engedményes perbenállása nélkül – kényszerű pertársaság miatt – nem dönthető el, és az engedményes perbenállása nélkül az eljárás megszüntetésének van helye. Az alaki védekezés körében hivatkozott arra is, hogy a felperesek keresete nem felel meg a DH2. tv. 37. § (1) bekezdésében foglaltaknak, továbbá a felperesek eredeti keresete meg nem engedett keresethalmazatot tartalmaz.

[21] Érdemi védekezése szerint a perbeli kölcsönszerződések célja gazdasági beruházás, üzemanyag-töltő állomás létrehozása volt, így sem a kölcsön, sem pedig az azt biztosító szerződések nem fogyasztói szerződések. Ugyanakkor az árfolyamkockázati tájékoztatás mindenben megfelel a 93/13/EGK irányelvben, a Kúria joggyakorlati útmutatásában, valamint az EUB e körben hozott ítéleteiben foglalt követelményeknek.

[22] A kártérítési kereset kapcsán hangsúlyozta, a hitelezési szabályzat célja, hogy a bank alkalmazottai a bank prudens működését ne veszélyeztethessék, az erre vonatkozó rendelkezések a pénzügyi intézetet védik. A szabályzat belső folyamatot részletez, a bank magának okozott kárt, jogellenesség pedig nem állapítható meg a hitel kihelyezés során.

[23] Vitatta a felperesek által a bontófeltétel kapcsán állított szóbeli megállapodás létrejöttét. A bankhitel szerződés, a kezességvállaló nyilatkozat, valamint a jelzálogjogot

alapító szerződések érvényességi kelléke azok írásbafoglalása, és a szerződés megszüntetéséhez, vagy felbontásához is ugyanilyen forma (alakiség) szükséges.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 1 270 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az 1 500 000 Ft illetéket az állam viseli.

[25] Alaptalannak találta az alperes pergátló kifogásait. Rámutatott, hogy a DH2 tv. 37. § (1) bekezdése az rPtk. 237. § (1) bekezdésének alkalmazását kizárta. A szerződés teljes érvénytelensége jogkövetkezményének levonása kapcsán az rPtk. 237. § (2) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények az irányadók. A felperesek többszöri hiánypótlás után a bíróság anyagi pervezetését követőenösszepszerűségi nyilatkozatot tettek, amely ugyan nem felel meg a DH2 tv. 37. § (1) bekezdésében írtaknak, de az Európai Unió Bíróságának a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. és 8. cikkében előírt tagállami kötelezettségekre tekintettel történő jogértelmezés a fogyasztói jogok hatékony érvényesítésének elősegítése érdekében ennél kevesebb feltételt is megszabhat. A marasztalás számszaki helyessége érdemi kérdés, hiányossága perakadályt nem képezhet.

[26] Megállapította, a felperesek bíróság felhívására előterjesztett keresete megfelel a keresethalmazat Pp. 173. §-ában írt rendelkezéseinek, ezért az érdemben elbírálható.

[27] Részletesen kifejtett indokai alapján ugyancsak alaptalannak találta az engedményes kötelező perben állásával kapcsolatos alperesi hivatkozást.

[28] A jogvita érdemét illetően a 93/13/EGK irányelv, az rPtk. fogalom meghatározása, valamint az EUB megjelölt döntései alapján elemezte a fogyasztó fogalmát. Megállapította, a peradatok a vállalkozói célra tekintettel a nem fogyasztói jelleget támasztják alá. Ennek azonban azért nem tulajdonított jelentőséget, mert a szerződéskötés során nem sérült a fogyasztói magasabb szintű követelményrendszer sem. Megállapította, a felek deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amely deviza szerződés. Rámutatott, a felperesek az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdése által előírt külön kockázatfeltáró nyilatkozatban tájékoztatást kaptak az árfolyamkockázatról.

[29] Az rPtk. 209. §-ának (4) bekezdése, amely kimondja, hogy az általános feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos, vagy nem érthető, csak 2009. május 22. napján lépett hatályba. A szerződéskötés időpontjában hatályos belső jogszabályi rendelkezés hiányában a 93/13/EGK irányelv ezzel megegyező tartalmú 5. cikke alkalmazandó. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében keletkezett kötelező jogértelmezés körében alkalmazandó 2/2014. PJE határozatban, valamint az EUB e körben hozott döntéseiben (C-51/17., C-26/13., C-776/19 – C-782/19., C-227/18., C-186/16.) megfogalmazott szempontrendszer vizsgálatával arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli tájékoztatás az elvárt módon utal a tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének a futamidő alatt is bekövetkező valószínűségére, és arra, hogy ennek következtében a fogyasztó helyzete gazdaságilag nehezen viselhetővé is válhat. A kockázatvállalás mibenléte is felismerhető a szövegből azzal, hogy kiemeli, az árfolyamváltozások „bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhetnek be...”. Felhívta a fogyasztó figyelmét a forint jelentős árfolyamgyengülésének a lehetőségére is, amely a fogyasztó által fizetendő törlesztőrésztartéket jelentősen megemelheti, gazdaságilag nehéz helyzetbe hozhatja. Azzal a kijelentéssel, amely szerint a „nemzetközi pénzpiacok és forint piaci helyzete változásától

függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhetnek be” árfolyamváltozások, utalás történik elvárható módon a tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének a futamidő alatt is bekövetkező valószínűségére és arra, hogy ennek következtében a felperesek helyzete gazdaságilag nehezen viselhetővé is válhat. Egyértelműen felismerhető az is, hogy az árfolyamkockázat átvállalása mit jelent, milyen következményekkel jár, különösen „az adósság terhek kumulatív növekedése”-re utalással.

[30] Az okiratokban rögzített tájékoztatásból tehát a felperesek felismerhették, hogy a deviza alapú kölcsön felvételével árfolyamkockázatot vállalnak, az teljes mértékben őket terhelő és azt is, hogy az árfolyamváltozás jelentős lehet, nincs felső határa, és a gazdaságilag nehezen elviselhetővé válik számukra. A tájékoztatás nem terjedhetett ki az árfolyamváltoztatás várható irányára és mértékére. Arra azonban igen, hogy abból a felperesek felismerhessék a kölcsön visszafizetése rendkívül terhező is válhat számukra.

[31] Alapvetően találta a kártérítési keresetet is. Az rPtk. a 318. § utaló normája alapján alkalmazandó 339. §-ában írtakra figyelemmel egységesen szabályozta a szerződésszegéssel és a szerződésen kívüli magatartással okozott károkért való felelősséget. A felek között irányadó kontraktuális felelősségnél a károkozó magatartást a szerződésben vállalt kötelezettség megszegése jelenti, egy olyan kötelezettség nem, vagy nem szerződésszerű teljesítése, amelyet az illető fél a helyzete és a szerződéssel járó kockázatok felmérése után önként vállalt magára, ideértve a szerződés részévé váló jogszabályi tartalmakat is. A felperesek által állított alperesi magatartás nem a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó kötelezettségvállalás, a túlhitelezés kapcsán nincs olyan szerződéses rendelkezés, amelyből a felperesek valamely jogukat eredeztethetnék. A pénzintézet belső, a prudens működés körében értelmezhető szabályzatainak egyes rendelkezései szerződéses kötelezettségvállalást nem jelentenek. Ezek a hitelező érdekeit védik, esetleges megszegésük a bankrendszer megfelelő működésének fenntartása érdekében felügyeleti eljárást alapozhatnak meg. A felperesek állított kára nem az alperes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett, hanem a felperesek „túlvállalásaiból” és az egyéb gazdasági történésekből származnak.

[32] A biztosítéki szerződések hatályának megszűnésével kapcsolatos keresetet ugyancsak alapvetően ítélte. Mindenekelőtt vizsgálta a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 172. § (2) bekezdésében írt megállapítási kereset eljárásjogi feltételei fennálltát. Rámutatott, az rPtk. 228. § (2) bekezdése alapján a bontó feltétel bekövetkeztével a szerződés hatálya megszűnik. A Pp.528. § (2) bekezdés b) pontja szerint az adós keresettel kérheti a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a követelés vagy annak egy része megszűnt. A követelés egészének, vagy egy részének a megszűnésére hivatkozással előterjeszthető kereseti kérelem végrehajtás megszüntetése tárgyában. A megállapítási kereset szerinti ítélet a nemperes eljárás szabályai szerint sem minősül a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását megalapozó határozatnak. A megállapítási kereset előterjesztéséhez szükséges jogvédelmi szükséglet mint eljárásjogi feltétel a felperesek keresete kapcsán nem áll fenn. Ennek alátámasztására hivatkozott a Kúria Pfv.20.688/2021/4. számú precedensképes határozatára. Mindemellett a lefolytatott bizonyítás eredményeként nem találta megállapíthatónak a felperesek által hivatkozott bontófeltételben való megállapodást. Utalt arra, a törvény mind az alapszerződés, mind pedig a biztosítéki szerződések vonatkozásában formakényszert ír elő, ezért a megállapodás annak bizonyítottsága hiányában is érvénytelennek minősülne írásbafoglalás hiányában az rPtk. 217. §-a alapján.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[33] A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték, elsődlegesen a megváltoztatott keresetük szerint azzal, hogy az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezményeként az érvényessé nyilvánítást is megjelölték. E fellebbezésük teljesíthetőségének hiányában kérték az alperes javára megítélt perköltség összegének 300 000 Ft-ra történő leszállítását. Másodlagos fellebbezési kérelmük az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítására irányult.

[34] Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázat körében részletesen számot adott az uniós ítéletek tartalmáról, azonban az árfolyamkockázati tájékoztatások körében téves álláspontot foglalt el. A perbeli tájékoztatás tartalmazza az árfolyamváltozás vonatkozásában, hogy az jelentős mértékben történhet, a kamatváltozás vonatkozásában azonban a mértékre nincs információ.

[35] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta (tanú neve) tanú vallomását, amely alapján bizonyított, hogy sem a tanú mint a bankszektorban dolgozó személy, sem pedig kollégái nem látták előre a lehetséges árfolyamváltozásokat, azok nagyságrendjét, ezért nyilvánvalóan nem is adhattak tájékoztatást az általuk nem ismert körülményről. Az eljárásban meghallgatott két tanú vallomását a bíróság ítéletében meg sem említette. A magyar nyelv értelmezési szabályai szerint a jelentős mértékű változás nem azt jelenti, hogy nincs felső korlátja a törlesztő részletek emelkedésének. Mind a hazai, mind az uniós jogalkalmazás szerint ez utóbbi kitétel alkalmazása lett volna elvárható. Ennek hiányában a tájékoztatás nem megfelelő. Megítélésük szerint ezt az álláspontjukat támasztja alá a BH2021.5.141. számú eseti döntés, valamint a Kúria Gfv.30.267/2022/9. számú precedensképes határozata. Hangsúlyozták, az alperes adósminősítést végzett, anyagi helyzetük ismeretében tekintette őket megfelelő adósnak a kihelyezett összegre. Azt alappal feltételezhetnék, hogy változhat a tartozás összege, de nem olyan mértékben, amelynek megfizetésére képtelenek. Az elsőfokú bíróság álláspontjának elfogadása azt eredményezi, hogy a szerződés teljesíthetetlenségének kockázatával a felek mindegyike számolt. Ez pedig ellentétes a „pacta sunt servanda” alapelvével, és a pénzüintézetek működésével. A jelentős összegű tartozásváltozás az ügy összes körülménye alapján azt nem jelenthette, hogy általuk teljesíthetetlen mértékűre növekszik a kamat és az árfolyamváltozás miatt a tartozás összege. Hivatkoztak a Kúria Konzultációs Testület 2019.06.19-i emlékeztetőjében foglaltakra. Utaltak arra, az alperes A/3. alatt csatolta az engedményezési okiratokat, amely szerint a késedelembe esés idején, 2013. március 15-én az árfolyamváltozás már átlépte a tájékoztatóban szereplő 180 HUF/CHF határt. Az elsőfokú ítéletből az állapítható meg, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató akkor is megfelelő, ha a teljesíthetetlenség kockázatát is magában hordozza, hiszen felső határ nélküli. Ha csak terheesebbé vált volna a szerződések teljesítése, nem kerültek volna felmondásra.

[36] Az egyetlen árfolyamkockázati tájékoztató időrendben az ötödik szerződéshez kapcsolódik, a többi szerződéshez az alperes azokat nem csatolta, így a bíróság részéről az általánosítás egyetlen okirat kapcsán alaptalan.

[37] A pénzüintézet belső, prudens működésének megsértése és annak vizsgálata álláspontjuk szerint nem lényegtelen. E szabályok azt szolgálják, hogy nyereséges legyen a bank és ne helyezzen ki teljesíthetetlen, visszafizethetetlen összegeket. Az elsőfokú ítélet megállapításával szemben nem akarták túlvállalni magukat, az alperesi jogelőd volt szabályszegő és felelőtlen a pénzkihelyezés során.

[38] Téves az elsőfokú ítéleti álláspont a kezesek felelőssége kapcsán. A végrehajtás megszüntetése iránti per a Pp. 528. § (2) bekezdés b) pontja szerint nem lenne kezdeményezhető, ugyanis nem a követelést, hanem a követelés biztosítékát érinti a kereseti

kérelem. A kezesi kötelezettségvállalás nem pénzben kifejezhető követelés, hanem a követelés biztosítéka.

[39] Aránytalanul magasnak ítélték az alperes javára megállapított perköltséget, mivel nem voltak hosszúak a tárgyalások és a perbeli beadványok sem. Mindössze a felperes, továbbá két tanú meghallgatása történt meg.

[40] Másodlagos fellebbezési kérelmüket az általuk indítványozott bizonyítás mellőzése miatt terjesztették elő. Kérték, a korábbi sikertelen árverés résztvevőjének, Runa András árverési vevőnek a tanúkenti meghallgatását, indítványozták a végrehajtási ügy iratainak beszerzését, kérték, az alperes igazolja a felmondások előtt befizetett összegeket és kérték szakértő kirendelését annak bizonyítására, hogy az eredeti állapot helyreállítása körében nem áll fenn tartozásuk az alperessel szemben. Kérték az alperest belső hitelezési szabályzata csatolására kötelezni. Megsértett anyagi jogszabálysértésként az rPtk. 4. § (1) bekezdését, 228. § (1) és (2) bekezdését, 273. § (1) és (2) bekezdését, 209. § (1) – (2) bekezdését, 237. § (1) bekezdését jelölték meg. Eljárási szabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdésének, 346. § (4) és (5) bekezdésének, 172. § (3) bekezdésének a megsértésére hivatkoztak.

[41] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjból álló perköltségben való marasztalását kérte azzal, hogy a jogi képviselő általános forgalmi adó fizetésére köteles. Érvelése szerint a felperesek nem jelöltek meg olyan lényeges eljárás szabálysértést, amely a Pp. 381. §-a alapján indokolná az ítélet hatályon kívül helyezését. A perbeli szerződés érvénytelensége vonatkozásában hivatkozott az egységes és következetes bírói gyakorlatra, amelyet legutóbb a Kúria a 2023. október 11. napján hozott Gfv.VI.30.118/2023/12. számú ítéletében megerősített.

[42] Utalt arra, az árfolyamrés kérdéskörét és az ezzel kapcsolatos részleges érvénytelenséget a DH törvények rendezték. A perbeli szerződések bontó feltételt nem tartalmaztak, a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy abban legalább szóban megállapodtak az alperesi jogelőddel.

[43] A felperesek a másodfokú eljárásban kérték az eljárás felfüggesztését a Kúria által a Gfv.30.204/2023. szám alatti ügyben kezdeményezett az EUB előtt C-630/2023. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

[44] A másodfokú tárgyaláson hivatkoztak arra, hogy a szerződéseket fogyasztóként kötötték, és ezen a vállalkozói cél nem változtat.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[45] Az ítéltábla alaptalannak találta a felperesek eljárás felfüggesztése iránti kérelmét. A kérelemben hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárás fogyasztói szerződést érintő jogkérdésre vonatkozik, a jelen per tárgyát képező kölcsönszerződések azonban az alább kifejtendők szerint nem fogyasztói szerződések, ezért az eljárás felfüggesztésének Pp. 126. § (2) bekezdése szerinti jogszabályi feltételei nem állnak fenn, ezért azt az ítéltábla elutasította.

[46] A felperesek megváltoztatott keresete részben alapos.

[47] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[48] A fentiekből következően a másodfokú bíróság csak a fellebbezésben megjelölt eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértéseket, valamint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem alapjául előadott tényeket vizsgálja. A Pp. fő szabálya tehát a kérelemre történő felülbírálat, amely összhangban áll a fél fellebbezés tartalmi követelményeinek körében rögzítettekhez kapcsolódó rendelkezési jogával. Mindez nem jelenti azt, hogy a másodfokú eljárásban figyelmen kívül maradhatna a másodfokú bíróság által észlelt, de a fellebbezésben nem hivatkozott – a Pp. 379. §-ában és 380. §-ában szabályozott eseteket meghaladó – az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés. A Pp. 370. § (3) bekezdése értelmében, ha a másodfokú bíróság a fellebbezésben nem hivatkozott eljárási szabálysértést észlel, azt a felek tudomására kell hoznia a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés mellett. Azt azonban a fél rendelkezési jogának érvényesülése érdekében csak a fellebbező fél kérelmére veszi figyelembe.

[49] Az elsőfokú ítéletben megállapított nem vitás tényállásból kitűnően a peres felek több kölcsönszerződést kötöttek, a felperesek érvénytelenségi keresete valamennyi szerződésre kiterjedt. Az elsőfokú bíróság ítéletében azonban kizárólag a peres felek között 2008. szeptember 17. napján létrejött az árfolyamkockázatról való tájékoztatás nem megfelelőségére vonatkozó (szerződés 4. száma) számú „Hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés érvénytelenségére alapított keresetet bírálta el, ezért ítélete a Pp. 341. § (1) bekezdésébe ütközik. E rendelkezés az ítélet teljességének követelményét fogalmazza meg, amely szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

[50] Az ítéltábla a Pp. 370. § (3) bekezdése alapján az eljárási szabálysértést a felek tudomására hozta. A felperesek nyilatkozatuk szerint kérték azt figyelembe venni. Az ennek eldöntéséhez szükséges peradatok nem állnak teljes körűen a másodfokú bíróság rendelkezésére. Mindezen túl pedig, ha a másodfokú bíróság foglalna állást e kérdésben, az elsőfokú bíróság szerepébe kerülne és a feleket egyidejűleg megfosztaná a rendes perorvoslat lehetőségétől. Erre tekintettel az ítéltábla nem látta lehetőségét a Pp. 369. § (3) bekezdés e) pontja alkalmazásának. Ezért e körben az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezése az indokolt.

[51] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet fentiekben írt szerződést érintő érvénytelenségi keresetet, a kölcsön, jelzálogjog és készfizető kezesi szerződések megszűnésének a megállapítására vonatkozó, továbbá a II-III-IV. rendű felperesek kártérítési keresetét elutasító rendelkezését bírálta felül a Pp. 341. § (4) bekezdése alapján hozott részítélettel.

[52] A Pp. már hivatkozott 370. § (1) bekezdése a másodfokú eljárásban is érvényesülő rendelkezési elv megfogalmazása. Ugyanakkor a másodfokú bíróságnak perorvoslati kérelemtől függetlenül vizsgálnia kell, áll-e fenn olyan ok, amely miatt az eljárás hivatalból való megszüntetésének van helye. Az ítéltábla ilyen okot nem észlelt, egyetért az elsőfokú bíróságnak az alperes alaki kifogásai (a kereset DH2. tv. 37. §-ának való megfelelősége hiánya; engedményes kötelező perbenállása, megengedett keresethalmazat) kapcsán elfoglalt álláspontjával, a kereset DH2 tv-nek való megfelelőségét illetően az alábbiakban kifejtendő eltérő indokok alapján.

[53] A felperesek érvénytelenségi keresete lényegét tekintve azon alapul, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatás nem volt megfelelő, ezért tisztességtelenség okán érvénytelenek az árfolyamkockázatot a kölcsönbevevőre terhelő szerződési feltételek.

[54] A jogvita eldöntése szempontjából perdöntő jelentősége van annak, hogy a perbeli kölcsönszerződések fogyasztói-, fogyasztási szerződésnek minősülnek-e. Eltérőek ugyanis az rPtk.-nak a fogyasztói, illetve a nem fogyasztói szerződésekre vonatkozó rendelkezései. A nem fogyasztói, fogyasztási kölcsönszerződés esetén a kizárólag fogyasztói, fogyasztási

kölcsönszerződésekre vonatkozó magyar, illetve uniós szabályok nem irányadók (BH2017. 375).

[55] A felperesek a kölcsönszerződések érvénytelenségének jogalapjaként a fogyasztói szerződésekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket jelölték meg. Tényállításuk szerint a kölcsönszerződések célja benzinkút létesítésének a finanszírozása volt. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából kitűnően – osztva az alperes ellenkérelmében elfoglalt álláspontját – a perbeli szerződést nem tekintette fogyasztói szerződésnek. Az elsőfokú ítéletnek ezt a megállapítását a felperesek perorvoslati kérelmükben nem támadták.

[56] A felperesek csak a másodfokú tárgyaláson hivatkoztak arra, hogy a vállalkozói céltól függetlenül fogyasztóként kötötték a szerződéseket, ez fellebbezésváltoztatás, amelynek a Pp. 375. § (1) bekezdése alapján nincs helye a (2) bekezdésben foglalt kivételek megállapíthatósága hiányában. Ezért csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy egyetért az elsőfokú ítélet ezen megállapításával.

[57] Ha a szerződés megkötésének kifejezetten üzleti, gazdasági célja van, úgy a kölcsönszerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek abban az esetben sem, ha az adós természetes személy (PJD2018. 19.I.).

[58] A Kúria joggyakorlata szerint (BH2015. 197, BH2019. 86) annak elbírálásánál, hogy a létrejött szerződés fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül-e, a szerződéskor a hitelező által a kölcsön felhasználási célját illetően ismert tényeknek, körülményeknek van jelentőségük. Nincs jelentősége olyan tényeknek, körülményeknek, amelyek a szerződés megkötését követően következtek be.

[59] A felperesek másodlagos keresetüket alátámasztó tényállítása alapján az állapítható meg, hogy az alperesi jogelőd információval rendelkezett a perbeli kölcsönszerződések céljáról, ezért önmagában az, hogy a pénzügyi intézet a (szerződés 4. száma) számú szerződés kapcsán a DH törvények szerinti elszámolást elvégezte, a szerződést nem teszi fogyasztóivá.

[60] Amennyiben pedig a kölcsönszerződés nem minősül fogyasztóinak, az annak biztosítására kötött egyéb szerződések, így a készfizető kezési szerződés, illetve a zálogszerződés sem minősül annak (hasonlóan BDT2016. 3512).

[61] Az rHpt. 203. §-ának (6) – (7) bekezdésében írt kockázatfeltárással kapcsolatos rendelkezései kizárólag fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén irányadók, jelen perben tehát a rendelkezések nem alkalmazhatók.

[62] Az elbírált keresettel érintett kölcsönszerződés megkötésének időpontjában (2008. IX. 17.) hatályos rPtk. rendelkezései alapján bírálendő el a per tárgyává tett szerződési feltételek tisztességtelensége. A rPtk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A 209. § (4) bekezdés kimondja, a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre..

[63] A deviza alapú kölcsönszerződések jellegadó sajátossága egyebek mellett az, hogy e szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait. Mindebből következik, hogy az árfolyamkockázat viselésének szabályai a főszolgáltatás körébe tartoznak, amely tisztességtelenségének vizsgálata a szerződéskötéskor hatályos rPtk. idézett rendelkezései alapján kizárt. Mindezek alapján a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg. Tekintve, hogy a szerződés nem fogyasztói, nem

alkalmazhatóak a 93/13/EGK irányelv 4. cikke második bekezdésének elsőfokú ítéletben hivatkozott rendelkezései, sem pedig a felperesek által megjelölt fogyasztói szerződések tárgyában hozott EUB határozatok iránymutatásai.

[64] A fentiekből következően a fellebbezés szerződés érvénytelenségét érintő fellebbezési érvelése érdemben nem volt vizsgálható. Az ítéltábla csupán megjegyzi, eltérő jogi álláspont elfoglalása esetén, nevezetesen amennyiben a perbeli kölcsönszerződés fogyasztói szerződésnek lenne tekintendő, úgy helytálló az elsőfokú bíróságnak az árfolyamkockázatról való tájékoztatás megfelelőségét illetően kifejtett álláspontja, az ítéltábla az e körben kifejtett indokokkal mindenben egyetért.

[65] Utal az ítéltábla arra is, hogy a fellebbezésben hivatkozott eseti döntések a felperesek állításával szemben nem alkalmasak az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontjának a cáfolatára.

[66] A felperesek fellebbezésükben hivatkoztak a kamatváltozással kapcsolatos tájékoztatás hiányára is. Ezzel összefüggő érvénytelenségre vonatkozó keresetük az elsőfokú eljárásban nem volt, ezért az a Pp. 7. § 12.a.) pontja szerinti keresetváltoztatás, amelynek a másodfokú eljárásban nincs helye [Pp. 373. § (1) bekezdés].

[67] Az 50. sorszámú beadványukban a felperesek az eladási és a vételi árfolyam alkalmazása miatti érvénytelenségre is hivatkoztak, ezt az elsőfokú bíróság tényként nem bírálta el. Ezért az ítéltábla a (szerződés 4. száma) számú kölcsönszerződés kapcsán az árfolyamkockázatról való tájékoztatás érvénytelenségével kapcsolatos kereseti kérelmet bírálta el. Az eladási és vételi árfolyam alkalmazásával kapcsolatos kereseti kérelmet az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban kell vizsgálnia.

[68] Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a II-III. és IV. rendű felperesek kártérítési keresete alaptalanságával kapcsolatos álláspontjával és annak kifejtett indokaival, ezért annak megismétlése nélkül csak visszautal arra. Kiemeli, a fellebbezésben a felperesek keresetük indokait ismételték meg, az elsőfokú ítélet jogi okfejtésével szembeni érvelést perorvoslati kérelmük nem tartalmaz.

[69] A II-IV. rendű felperesek keresete, ahogyan azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította, megállapítási kereset, amely Pp. 172. § (3) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennálltát hivatalból kellett vizsgálnia. Helytálló az e körben tett megállapítása. Az rPtk. 272. § (1) bekezdése szerint kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. A kezesség az eredeti kötelezett és a jogosult szerződésének személyi biztosítéka. Az eredeti kötelezett teljesítésének hiányában a jogosult az alapszerződésből eredő követelést vele szemben érvényesítheti. A követelés behajtása érdekében végrehajtási eljárást kezdeményezhet vele szemben. A kezes a vele szemben indult végrehajtási eljárásban adósi pozícióban megindíthatja a végrehajtás megszüntetése iránti pert a Pp. 528. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottnak, ha ugyanis a kezesi szerződés a bontó feltétel bekövetkezte miatt megszűnt, úgy megszűnt a jogosult vele szembeni végrehajtás alapjául szolgáló követelése.

[70] Mindennek azonban ugyancsak nincs a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés szempontjából érdemi jelentősége, mert ahogyan azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította, a II., III., IV. rendű felperesek a Pp. 265.§ (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem bizonyították a bontó feltételben való megállapodást. Olyan bizonyítás mellőzését, amely ezt alátámasztaná, fellebbezésükben nem kifogásoltak. Ugyancsak nem érinti perorvoslati kérelmük az elsőfokú ítéletnek a bontó feltétel írásba foglalása hiánya miatti érvénytelenségre vonatkozó megállapítását sem.

[71] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság 2008. szeptember 17. napján létrejött (szerződés 4. száma) számú szerződések érvénytelenségére alapított a peres

felek között létrejött szerződések megszűnésének megállapítására, valamint a II-IV. rendű felperesek kártérítési keresetét elutasító rendelkezését részítéletével a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség és illeték viselésére vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően a Pp. 381. §-a alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A hatályon kívül helyező rendelkezés folytán a jelen másodfokú eljárásban nem volt vizsgálható a felperesek elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést támadó perorvoslati kérelme.

[72] Az elsőfokú bíróságnak az eljárást az el nem bírált keresetek vonatkozásában a perfelvételi szaktól kell megismételnie. A megismételt eljárásban vizsgálnia kell, hogy az alperessel kötött további szerződések fogyasztói vagy nem fogyasztói szerződésnek minősülnek, tekintve, hogy az ezzel kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítás csak az ítélettel elbírált szerződés érvénytelenségével összefüggésben értelmezhető. Ezt követően kell vizsgálnia szerződésenként az érvénytelenségi keresetben hivatkozott érvénytelenségi okok fennálltát. E körben vizsgálnia kell a (szerződés 4. száma) számú kölcsönszerződés kapcsán az eladási és vételi árfolyam alkalmazásával kapcsolatos kereseti kérelmet is a fentebb írtak szerint.

[73] A felperesek fellebbezése az elsőfokú ítélet részítélettel felülbírált rendelkezéseit illetően alaptalan bizonyult, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperesek jogi képviselével felmerült és az IM rendelet alapján felszámított másodfokú perköltségének a megfizetésére azzal, hogy az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján megállapítható ügyvédi munkadíjat a (6) bekezdés alapján lényegesen mérsékelte, figyelemmel a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényességére.

[74] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett rendelkezéseihez kapcsolódóan a másodfokú eljárásban felmerült eljárási illeték és perköltség összegét a Pp. 383. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság dönt.

[75] A felperesek személyes költségmentessége folytán az ehhez kapcsolódóan felmerült fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 102. § (6) bekezdés].

[76] A részítélettel elbírált rendelkezésekhez kapcsolódó pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó részítéleti megállapítás a Pp. 101. § (3) bekezdésén alapul, annak összegéről a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat dönt.

Szeged, 2024. március 13.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.327/2023/11.

A felperesek:

I. rendű: (I. r. felperes neve) (címe, levelezési címe:)

II. rendű: (II. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

III. rendű: (III. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

IV. rendű: (IV. r. felperes neve) (.. ingatlan 3. címe)

A felperesek meghatalmazott jogi képviselője:

(p. ügyvéd neve) pártfogó ügyvéd (cím.)

Az alperes:

alperes neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Törös Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Törös Judit ügyvéd (iroda címe)

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Gyulai Törvényszék 10.P.20.019/2022/53/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperesek 10.P.20.019/2022/54.

KIJAVÍTÓ VÉGZÉS

A Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.327/2023/6. számú részítélete indokolási rész [46] bekezdését az alábbiak szerint javítja ki:

„A felperesek megváltoztatott fellebbezése részben alapos.”

A kijavító végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] Az ítéltábla 6. sorszám alatt részíteletet hozott, az indokolási rész [46] bekezdésében tévesen került feltüntetésre, hogy az ítéltábla a másodfokú eljárásban a felperesek megváltoztatott keresetét tartotta részben alaposnak.

[2] Helyesen az ítéltábla a felperesek megváltoztatott fellebbezését ítélte megalapozottnak.

[3] Ezért az elírást a rendelkező rész szerint javította ki a Pp. 364. § és 352. § (1) bekezdése alapján.

[4] A végzés elleni fellebbezést a Pp. 365. §-a és 352. § (4) bekezdése zárja ki.

Szeged, 2024. június 7.

Dr. Béri András sk.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

Dr. Kiss Gabriella sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró